

הסופר ישראל זרחי

כפרעל במושבנות, אולם נמשך ללימודים ובפרט ללימודי הספרות העברית ותורן תה. תוך לימודיו באוניברסיטה העברית בירושלים (סיים ב־1937) פירסם ראשית ספריו הגדולים הקטנים שבהם ארג חיות נעוריו, חבלי כבוש העבודה והסתגלות אליה של צעיר עברי. הול הנוער הלומד באוניברסיטה ודשמי ארצישראלי מנוסה של אירוסה. משבגה, נתקשר יותר ויותר במעשה ישובה של ארץ ישראל והוא ביי קש להאיר את דרכם של חלוצים ראשוני נים של הישוב הישן והחדש גם יחד. כשם שחתר בספריו ובספוריו האחרונים לחזור לגופשם של הבילויים כן ביקש להסביר לעצמו ולאחרים את דרך כיבושיהם של אנשי הישוב הישן אם של האשכנזים ואם של העדות האחרות. לשם כך לא הניח שלט כושר ליטב בין שריו בילויים, להקשיב לשיחותיהם ולקלוט שמץ מה מהוייהם בצירוף דברי הספרות המתקרה. שקרא בשקידה רכה.

ספריו: „עלומים“ (תרצ״ג), „ימים ימי פים“ (תרצ״ה), „הנפט זורם לים התיכון“ (תרצ״ז, מהדורה שניה — תרצ״ט), „מסע בלא צרור“ (תרצ״ט), „הר הצופים“ (1940), „בית סבתא שחרב“ (חש״א, גרפס תחילה בהמשכים ב־אומר), „נחלת אבות“ (תש״ו), „על שום מה“ (תש״ו), „קראו לו כילוי“ (תרצ״ט) וקבצי הספרים „של הבת גנוזה“ (תש״ג), „עיטורי ירושלים“ (חש״ג) ועוד: היה מעורב כחבר־העת הספרותי „ספר רות צעירה“ שלא האריך ימים והשתתף בעתונות הספרותית. ספרו הגדול „ארץ לא זרועה“ המוקדש לתיאורם של הבילויים ושיצא בהוצאת „עם עובד“ (תש״ו) זכה באביב תש״ז לפרס ירושלים על שמו של ר״ד ילון ז״ל שכן ניתן בספר תיאור דיוקנו ודמותו של פטרון הבילויים ר״י יחיאל מיכל פינס בכלל פעלם של הבילויים ונפתוליהם. בתוך הוצאת „עם עובד“ נמצא ספרו „כפר השלח“, שענינו היאחותם של דורות עולי תימן בארצנו. בימיו האחרונים נשא את נפשו לספור על „בתולה מלודמור“ ואף הקדיש רוב זמן וטירחה לאסוף ידיעות על אשה מופלאה זו בעולם החסידות.

זה כמה שבועות נאבק זורח מר המות והחיים הצעירים השופעים חייב, חדות חיים ויצירה גודעו בלא עת בשל מחלה ממארת שלא נמצאה לה תרופה. יום לפני כן ניתנה תשובה למי עשאל לשלומך, שכנראה תאריך ימים עוד שבוע — ואף לכך לא זכית.

הסופר הצעיר ישראל זרחי מת אחמול בירושלים לאהר מחלה קשה. נולד בהר שענהרבה תר״ע בעיר ינדייוב, פולין. עלה לארץ ב־1929, עבד כפועל במושבנות שונות וזמן־מה בקבוץ גבעתי־השלושה. כוגר האוניברסיטה העברית. הניח אשה (מורה בבית הספר „לטל“) ושתי בנות. בצער עמוק ליה קהל סופרים, פרופסי סורים, מורים פועלים וקהל ידידים את ישראל זרחי. הלוייה יצאה מביתה רחוב עמוס 19, פרופ׳ י. קלוזנר נפרד מעם הטנוה בשם צבוד הסופרים ומוריו באו־ ניברסיטה. זכותו של ישראל זרחי היא, אמר פרופ׳ י. קלוזנר, שהציעד את הספר רות העברית בה אלפי שנים צעד קדימה. הוא ידע למצוא בתאור ההרה קשר בלי ינתק לשרשי היהדות הנצחית. אביו של המנוח אמר „קדיש“, הלוייה יצאה אח״כ במבוגיות להרהיזותים. מחמת האזעקה נתעכבה הלוייה ליד הבית עד שניתן אות ארגעה. ליד הקבר הסתוח הספידוהו חיים חורן, בשם חבריו הסופרים ומוסמכי האר־ ניברסיטה העברית, וד״ר א. ז. אשכולי בשם אנודת הסופרים. ש״י עגנון אמר „קדיש“.

משמרת הצעירה של משפחת הסופרים והספרים העברים בארץ ישראל. נולד בפולין ב־1909 אולם ימי בחרותו ובגרותו עברו עליו בכור ההיתוך של ארץ ישראל. משעלה ב־1929 עבד תחילה